

Вісник МЕТОДИСТА

Інформаційно - методичний вісник, №15 (16), грудень, 2014р.

Методична Шектораль

ПРОЕКТ

Підвищення професійної компетентності педагогічних працівників у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах індивідуального та інклюзивного навчання

Цілісність особистості педагога як необхідна передумова ефективності корекційної роботи

Учителю, який працює в умовах індивідуального та інклюзивного навчання належить вирішальна роль у підготовці учнів до самостійного життя, корекції їхніх вад та розвитку особистості вихованців. Це зумовлено багатьма факторами, зокрема:

- без кваліфікованої корекційно-педагогічної допомоги діти часто не спроможні оволодіти навіть елементарними знаннями і вміннями, способами поведінки;
- лише спеціально підготовлені фахівці можуть проводити корекційну роботу, якої потребують діти з вадами психофізичного розвитку;
- багато дітей мають сім'ї, які не лише не надають необхідного виховання, а й спричиняють негативний вплив на розвиток та життя;
- великого значення у навчанні набуває особистий приклад педагога, оскільки діти з особливостями в розвитку схильні засвоювати поведінку та способи дій за наслідуванням;
- часто від ставлення вчителя залежить інтерес дітей до навчального предмету.

З огляду на це, цілісність особистості колекційного педагога є передумовою ефективності корекційної роботи.

Базовим для педагогічної професії є любов до дітей та сомовідданість. Ще більшою мірою це стосується корекційного педагога. Навіть не всі батьки готові витримати тягар виховання дитини з особливими потребами. Часто вада, яку оточуючі спостерігають візуально, викликає до такої дитини почуття жалю. Тому, якщо педагог не готовий любити дитину з вадами психофізичного розвитку, бачити в ній особистість незалежно від зовнішності, ступеня інтелекту, наявності порушень опорно-рухового апарату, він не зможе надати їй адекватну фахову допомогу.

Педагогічна праця загалом і робота з аномальними дітьми вимагає набагато більшої витрати часу, зусиль, ніж посада з нормальним робочим днем. Справжнього фахівця відрізняє постійна готовність до роботи з дітьми, потреба у спілкуванні з ними, передачі їм певного досвіду, готовності до творчого

пошуку і постійного удосконалення свого професійного рівня.

Професія корекційного педагога ускладнюється багатьма суб'єктивними і об'єктивними факторами. Це, зокрема, підвищена напруженість нервової системи, відсутність достатнього навчально-методичного забезпечення загальноосвітніх шкіл та багато ін..

Ефективність роботи педагога багато в чому залежить від його впевненості у оптимістичній перспективності корекційно-виховного впливу. Педагог, який не вірить у можливості дитини, і розглядає її лише через призму вад, не зможе виявити позитивних сторін у розвитку дитини, а значить – не досягне позитивних результатів. Оптимізм корекційного педагога має бути досить сильним, оскільки завдяки цьому він передасть свою впевненість і батькам, і самій дитині, що, безумовно, послугує умовою ефективності корекційно-виховних впливів і, як наслідок, розвитку особистості дитини та успішності її соціалізації.

Вагомого значення набувають інтелектуальні та вольові риси характеру педагога, без яких важко подолати велике навантаження і реалізувати мету професійної діяльності.

Корекційний педагог має бути готовим до виконання багатьох соціальних ролей, а отже – до постійних перевтілень. Це означає, що він має глибоко оволодіти професійною майстерністю, педагогічним тактом, вміти себе само презентувати. Отже, вчитель який працює з дітьми з психофізичними вадами може бути далеко не кожна особистість, а лише та, яка володіє педагогічно спрямованою сукупністю необхідних якостей і відповідною професійно-психологічною готовністю.

Удосконалення професійно корекційних компетенцій педагога

Україна перебуває на початку кардинальних змін освітньої політики відтак і освіта дітей з особливостями психофізичного розвитку. Активізується пошук способів і засобів удосконалення професійно-педагогічної підготовки педагогів до роботи з дітьми, що мають особливості психофізичного розвитку.

Відсоток дітей із психофізичними порушеннями постійно збільшується, тому використання корекційно-реабілітаційних

(Початок. Продовження на 2стор.)

(Продовження. Початок на 1 стор.)

технологій стає необхідною умовою діяльності педагогів не лише у спеціальних, а й у загальноосвітніх навчальних закладах.

Вирішення складних і багатограних завдань у галузі спеціальної педагогіки неможливе без застосування в практичній діяльності наукових знань. Це обумовлює актуальність проблеми ефективної організації професійної педагогічної підготовки вчителів до роботи з дітьми із особливостями психофізичного розвитку в умовах індивідуального та інклюзивного навчання.

Традиційної загально-педагогічної вузівської підготовки для ефективної роботи з дітьми названої категорії зазвичай недостатньо. На сучасному етапі потрібні спеціально підготовлені вчителі початкових класів та вчителі-предметники, а також дефектологи, психологи, логопеди, які зможуть працювати в мультидисциплінарній команді фахівців з дітьми, що навчаються в умовах індивідуального та інклюзивного навчання. У більшості педагогів відсутня не лише спеціальна психолого-педагогічна підготовка, а й мотивація до роботи з даною категорією дітей, наявний страх, бажання такої роботи уникнути.

Більшість учителів масових шкіл відчують труднощі в навчанні дітей із психофізичними порушеннями, тому що не володіють певними знаннями, не мають досвіду роботи в команді, не використовують знання та досвід колег, батьків у організації навчально-виховного процесу. Дуже важливим є надання учителям знань зі спеціальної педагогіки, забезпечення інструментарієм та моделями альтернативного корекційного навчання.

Учитель є найважливішою ланкою в організації індивідуального, інтегрованого та інклюзивного навчання. Для роботи з дітьми із особливими освітніми потребами потрібно здійснити діагностику їхніх можливостей та потреб, дати їм кваліфіковану оцінку та як результат - скласти індивідуальні навчальні плани. Тому **важливим у професійній підготовці педагогів є розуміння суті спеціального навчання кожним учителем, де на першому плані знаходяться особистісно орієнтовані методи навчання.** Це спричиняє нагальну потребу підвищення кваліфікації педагогів передовсім щодо планування освіти та розробки навчальних планів та програм.

Важливим напрямком в діяльності **Красилівської районної психолого-медико-педагогічної консультації** є надання педагогам, які вже працюють в умовах індивідуального та інклюзивного навчання, методичної допомоги: необхідних професійних знань і вмінь з питань організації спеціального навчання. Використовуються такі форми роботи з педагогами: **індивідуальні** (консультації), які протягом року забезпечують методично-консультаційний супровід роботи педагогів в загальноосвітньому просторі; **групові** – творчі групи, майстер-класи, тематичні дискусії; **масові** – семінари-практикуми.

Зокрема, за 2013-2014 навчальний рік проведено ряд семінарів-практикумів для вчителів на тему «Психологічна готовність та професійна компетентність педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів району як запорука ефективного навчання дітей з психофізичними порушеннями в умовах індивідуального та інклюзивного навчання», «Актуальні проблеми індивідуального та інклюзивного навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку» та «Діти з порушеннями інтелектуального розвитку: особливості розвитку та організації навчально-виховного процесу», «Діти з мовленнєвими порушеннями: особливості розвитку і організації навчально-виховного процесу». **Метою** семінарів є: вивчення педагогами державних, нормативних та інструктивно-методичних документів загальної, спеціальної та інклюзивної освіти в Україні; ознайомлення з теоретичними і практичними аспектами спеціальної педагогіки та психології; надання педагогам інформації про результати наукових досліджень і перспективний педагогічний досвід у галузі навчання і виховання дітей з особливостями психофізичного розвитку; ознайомлення з новими педагогічними технологіями загальної та спеціальної освіти; аналіз корекційного навчально-виховного процесу для постійного вдосконалення та оновлення змісту навчально-методичного забезпечення; надання дієвої допомоги педагогам у поглибленні, оновленні та вдосконаленні рівня їх професійної підготовки відповідно до фахових потреб, а також ознайомити вчителів з особливостями планування, основними вимогами до складання та оформлення індивідуальних навчальних планів; організації та проведення уроків; оцінюванням навчальних досягнень учнів, а також технологією складання портфоліо з цієї категорії дітей; вимогами Державного стандарту спеціальної освіти, корекційно-розвитковою спрямованістю навчально-виховного процесу.

Відомо, що успіх у роботі педагога визначається його знаннями,

творчим потенціалом, професійною майстерністю і загальною педагогічною культурою. Розв'язання складних і багатограних завдань, які постають сьогодні в галузі корекційної освіти, неможливе без застосування знань методики роботи з дітьми із особливостями психофізичного розвитку.

Організація навчально-виховного процесу учнів з особливими освітніми потребами у 2014/2015 навчальному році здійснюється на основі оновленого змісту освіти, визначеного **Державним стандартом початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 р. № 607.

Цей Державний стандарт розроблений на основі **Державного стандарту початкової загальної освіти**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 462, є базовим інструментом реалізації конституційного права на освіту дітей з особливими освітніми потребами.

Державний стандарт визначає оптимальний зміст та обсяг навчального навантаження для дітей з особливими освітніми потребами у поєднанні з відповідною корекційно-розвитковою роботою.

В основу Державного стандарту покладено особистісно орієнтований, компетентнісний та соціокультурний підходи.

У Державному стандарті терміни вживаються у такому значенні: **діти з особливими освітніми потребами** - діти сліпі та із зниженим зором, глухі та із зниженим слухом, з тяжкими порушеннями мовлення, із затримкою психічного розвитку, з порушеннями опорно-рухового апарату, розумовою відсталістю, діти із складними вадами розвитку (у тому числі діти з розладами аутичного спектру), навчання і виховання яких здійснюється у спеціально створених умовах; **корекційно-розвиткова робота** - здійснення комплексу заходів із системного психолого-педагогічного супроводження дітей з особливими освітніми потребами у процесі навчання та виховання, що спрямований на корекцію порушень шляхом розвитку пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення, особистості дитини; **життєва компетентність** - здатність дитини з особливими освітніми потребами застосовувати на практиці знання, досвід, суспільні цінності, базові навички комунікації і соціально-побутової адаптації, набуті у процесі навчання та комплексної реабілітації.

В основу Державного стандарту покладено інноваційний підхід до навчання дітей з особливими освітніми потребами: інклюзивне та інтегроване навчання; білінгвальне (двомовне) навчання дітей глухих та із зниженим слухом (уведення української жестової мови як навчального предмета та засобу навчання); формування життєвої компетентності у процесі навчання та реабілітації дітей з особливими освітніми потребами; формування життєвої компетентності у дітей з розумовою відсталістю як умови їх соціальної інтеграції, здатності застосовувати здобуті знання і вміня у практичній життєдіяльності.

Інваріантна складова передбачає проведення корекційно-розвиткової роботи. Напрями такої роботи та відповідні їй змістові наповнення визначаються з урахуванням особливостей психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами.

Кожна освітня галузь передбачає обов'язкову корекційно-розвиткову роботу.

Освітня галузь «Мови і літератури» – важлива складова загального змісту початкової освіти, оскільки є не тільки окремим навчальним предметом, а й найважливішим засобом навчання, виховання і розвитку особистості у процесі опанування всіх інших навчальних дисциплін.

Метою навчання української мови як навчального предмету є формування у школярів елементарних знань з мови і правопису та відповідних їм умінь, забезпечення початкового рівня комунікативної компетентності з урахуванням інтересів і можливостей учнів початкових класів, корекція недоліків психофізичного розвитку. Водночас із розвитком основних видів мовленнєвої діяльності в початкових класах для дітей з розумовою відсталістю розв'язуються й специфічні завдання, спрямовані на корекцію відхилень у розвитку. Такими є: порушення процесів пізнавальної діяльності (сприймання, уяви, пам'яті, уваги, мовлення й мислення), недорозвиток емоційно-вольової сфери, недостатня розвиненість артикуляційної моторики, порушення моторики та координації рухів та ін. Саме тому спеціальним завданням навчального курсу української мови визначено формування та корекцію зв'язного мовлення, що має відбуватися в тісному зв'язку з розвитком пізнавальної діяльності дітей, зокрема, сенсорики, предметно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного, абстрактного мислення, спостережливості,

(Продовження. Початок на 1-2 стор.)

уваги тощо. Відтак зміст цього навчального предмета, з метою посилення його компенсаторно-корекційних та розвивальних функцій, має комунікативно-практичну спрямованість: містить фактичний матеріал, опанування якого має забезпечити формування комунікативних умінь, конкретизацію в слові чуттєвого і практичного досвіду учнів, розвиток основних пізнавальних процесів на предметно-практичній і вербальній основі.

Літературне читання – органічна складова освітньої галузі «Мови і літератури». Мета літературного читання у початковій ланці полягає у формуванні читацької компетентності учнів, яка є базовою складовою комунікативної і пізнавальної компетентності; ознайомленні учнів з дитячою літературою, підготовці їх до систематичного вивчення літератури в основній школі, вихованні інтересу до читання, корекції недоліків емоційно-вольової сфери і розумового розвитку. Читацька компетентність є особистісно-діяльнісним інтегрованим результатом взаємодії знань, умінь, навичок та ціннісних ставлень учнів, що набувається у процесі реалізації усіх змістових ліній предмета «Читання». Програму структуровано за такими розділами: «Коло читання», «Формування і розвиток навички читання», «Літературознавча пропедевтика», «Досвід читацької діяльності», «Робота з дитячою книжкою», «Розвиток творчої діяльності учнів на основі прочитаного».

Зміст програми з читання ґрунтується на врахуванні особливостей мовленнєвого розвитку молодших школярів. До важливих завдань читання належать: оволодіння свідомим, правильним, виразним читанням в оптимальному для кожного учня темпі; формування найпростіших умінь повноцінного сприймання художніх і пізнавальних доступних адаптованих текстів; розвиток діалогічного і монологічного мовлення; виховання в учнів позитивних рис особистості на основі аналізу змісту прочитаного і ставлення до нього; формування в учнів інтересу до книжки, самостійного читання.

Позакласне читання – складова частина читання й розвитку мовлення. Воно розпочинається паралельно з навчанням грамоти і готує молодших школярів до самостійного читання. Його мета – ознайомити учнів з різноманітною дитячою літературою, сформувати інтерес до книжки, виховати позитивне ставлення до самостійного читання.

Структурно цей розділ роботи може передбачати відповідну роботу в 1-му класі протягом 15-20 хвилин на одному з уроків читання на тиждень; у 2-3 класах – один урок на тиждень, у 4-му класі – один урок на два тижні.

З урахуванням особливостей розвитку та навчання дітей з розумовою відсталістю до змісту освітньої галузі «Математика» вводиться змістова лінія «Дочислові уявлення та поняття», змістова лінія «Числа. Дії з числами» замінюється на змістову лінію «Числа і арифметичні дії над ними», змістові лінії «Математичні вирази. Рівності. Нерівності» та «Сюжетні задачі» спрощуються до змістової лінії «Арифметичні задачі», максимально спрощується змістова лінія «Робота з даними».

Протягом всього періоду навчання на уроках математики школярі вчать розв'язувати прості задачі, які розкривають суть кожної арифметичної дії. У дітей формуються уявлення про величини, якими вони користуються у повсякденному житті: вартості, довжини, об'єму, маси, часу. Школярі повинні знати таблицю додавання та віднімання у межах 20, вміти користуватися вимірювальним інструментом – лінійкою.

При вивченні геометричного матеріалу повинні знати назви і впізнавати основні геометричні фігури, вміти їх обводити, оволодіти вимірювальними навичками, використовувати їх у своїй практичній діяльності. Вивчення геометричного матеріалу має бути наочним і дійовим. Необхідно використовувати моделі геометричних фігур, які відрізняються за величиною, кольором; виготовлені з різноманітних матеріалів (паперу, картону, пластмаси, дерева, тканини); є реальними предметами тощо.

Вчитель залишає за собою право змінювати тематику календарного планування в залежності від складності вад психофізичного розвитку учнів, за необхідністю збільшувати кількість годин з певної теми за рахунок повторення навчального матеріалу.

Члени творчих груп упродовж 2013-2014 навчального року працювали над питаннями організації корекційного навчання дітей з вадами розумового розвитку та опорно-рухового апарату. Вони розробили зразки уроків відповідно до календарно-тематичного планування де увага вчителів спрямована на те, що кожна освітня галузь передбачає обов'язкову корекційно-розвиткову роботу.

Пропонуємо вашій увазі конспекти уроків!

О.ПИЛИПЕНКО, завідувач РПМПК.

ГОРДА
Людмила Іллівна,
вчитель початкових
класів,
бібліотекар
Кузьминської ЗОШ
І-ІІІ ст., спеціаліст
ІІ категорії

Розробка уроку української мови в 4-му класі на тему: «Власні і загальні назви іменників. Велика буква у власних іменниках»

Мета: формувати вміння запам'ятовувати правила правопису та користуватися ними; навчати концентрувати увагу, розвивати короткочасну пам'ять, зосереджуватися, планувати висловлювання; стимулювання мовленнєвої активності; уточнення, конкретизація, збагачення словникового запасу; формування позитивних особистісних рис і якостей (старанності, уважності, дисциплінованості, кмітливості, та ін.); стимулювання пізнавальної зацікавленості та активності; виховувати любов до України.

Тип уроку: систематизація та узагальнення знань, умінь і навичок.

Обладнання: мультимедійні слайди, картки, підручник, робочий зошит, кольорові олівці.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

- 1, 2, 3, 4, 5 – прошу я рівненько встати! Проздзвенів уже дзвінок – починається урок!

- А який у нас урок? (Українська мова)

Учень розкаже вірш про рідну мову М. Сингаївського.

*Рідну мову я вивчаю,
 Її люблю, не забуваю.
 Рідну мову буду знати,
 Берегти і поважати.*

Каліграфічна хвилинка

Урок почнемо без зупинки з каліграфічної хвилинки.

Учень записує каліграфічно у зошит рядок слів з прописної букви К, а тоді з рядкової. Потім пригадає слова, що починаються з прописної й рядкової букви К, записує їх.

Кк Київ Кузьмин Катерина

Квітка кава комах карта

II. Повідомлення теми та мети уроку

Що ти знаєш про місто Київ? (Це столиця нашої держави. У місті протікає найбільша річка України – Дніпро, є велика і широка вулиця Хрещатик).

Сьогодні, ми пригадаємо вивчене про іменник та познайомимося з загальними та власними назвами іменників. Подивимось на мультимедійній дошці презентацію «Загальні та власні іменники»

III. Вивчення нового матеріалу.

Що ти знаєш про іменник?

- Іменник має загальні та власні назви. Власні назви це назви міст, сіл, річок, вулиць, гір, морів, країн, імена, прізвища, по батькові, клички тварин, географічні назви тощо, завжди пишуть з великої букви. А всі інші назви предметів є загальними назвами і пишуться з маленької літери.

Гра «Загальні та власні назви»

- Прочитай вірш. Напиши під кожним малюнком власну назву.

Навіщо букву велику писати?

Та ж речення нею треба почати!

Назву країни, міста, села;

кличку собаки, папуги, кота;

вулиці назву, людини ім'я

з великої букви писатиму я.

Наєтвса

На яких картинках зображені власні та загальні назви.

Власні назви

Загальні назви

корова Зірка

книжка

кінь Каштан

яблуко

котик Мурчик

калина

собака Мухтар

машина

пам'ятник Богдану Хмельницькому

мотоцикл

річка Случ

шафа

гори Карпати

стіл

вулиця Хрещатик

посуд

місто Київ

Гра «Закодований текст». Мета: вчити учня відновлювати деформований текст, розвивати об'єм короткочасної пам'яті, швидкість, гнучкість, самостійність мислення, відчуття цілого.

- Уважно прочитай і запиши деформований текст. Підкресли слова – власні назви.

ЇКИВ

иМ вижемо в єКиві. іКив – лист оця кУкраїни. шаНе сімто

ливеке і рагне. ноВо їстоть ан сивокому ремезі ніДпра. В
єКиви габа то рапків, лувиць і лопц. шаН дубинок ан лувиць
шаХретик.

Слова промовляє вчитель	Рухи виконує учень
Встань, дитино, посміхнися, Землі нашій поклонися! За хороший день вчорашній. І до сонця потягнися, В різні боки похилися, Веретеном покрутись Раз – присядь, Два – присядь І на місце тихо сядь	Учень встає, нахилиється (повторити вправу 2-3 рази). Піднімає руки вгору, стає навшпиньки, тягнеться догори Опускає руки та крутиться на місці 1-2 рази та в інший бік. Присідає-встає (повторити вправу 1-2 рази) Спокойно сідає на своє місце.

Фізкультхвилинка.

Самостійна робота. Вправа 28, с.68

- На основі спостережень зроби самостійно висновок про те, які іменники пишуться з великої букви, а які з малої. Зістав свій власний висновок з написаним у підручнику.

Завдання на картці.

Прочитай речення, доповнюючи їх словами з дужок. Спиши та підкресли зеленим олівцем загальні назви, а синім власні назви.

Мама доїла ... Лиску. 2. Миколка годує ... Білку. 3. Галинка бавиться з ... Ласкою. 4. Олег вчиться їздити на ... Орлику. (Котик, кінь, собака, коза).

IV. Узагальнення і систематизація знань.

Творча робота. Гра «Продовж речення»

Уважно прочитай та поміркую як продовжити речення.

Київ, Тернопіль, Хмельницький, Красилів, Харків – це(міста, власні назви)

Яблуко, слива, груша, абрикос – це(фрукти, загальні назви.)

Кузьмин, Щиборівка, Воронківці – це(села, власні назв)

Автомобіль, трактор, комбайн, мотоцикл – це(транспорт, загальні назви)

Случ, Дніпро, Дністер, Десна – це(річки, власні назви)

Чашка, тарілка, чайник, виделка – це (посуд, загальні назви).

Робота з карткою.

Запиши відповіді на дані питання.

Твоє прізвище, ім'я, по батькові _____

Назва твоєї країни _____

Назва _____ твого _____ населеного пункту _____

Назва _____ вулиці, _____ на _____ якій _____ ти живеш _____

Назва річки, яка є у твоєму населеному пункті _____

Запиши назви та клички своїх домашніх тварин _____

V. Підсумок уроку.

- Що означає іменник?

- Яку тему ми вивчали на сьогоднішньому уроці?

- Які іменники є власними?

- А які загальними?

- Які іменники пишуться з великої букви, а які з малої.

Прийом «Незакінчене речення»

Я знаю, що слова, які означають назву предмета і відповідають на питання хто?, що?, - це(іменники).

Я вмію писати ім'я, по батькові, прізвища людей, назви сіл, міст, вулиць, річок(з великої літери).

Я ціную вчителя і (прислухаюся до його думки, ми працюємо дружно).

Оцінювання

VI. Домашнє завдання.

Вправа 29, с. 70.

ГАФІНЕЦЬ

**Надія Миколаївна,
вчитель початкових
класів**

**Чепелівської
ЗОШ І-ІІІ ст.,
спеціаліст вищої категорії**

Розробка уроку математики в 2 класі з елементами інтеграції та з застосуванням інтерактивних методів навчання на тему: «Мовою математики про життя тварин навесні»

Мета: працювати над додаванням і відніманням двоцифрових чисел, з'ясувати зміни в житті тварин навесні; розвивати математичні знання, логіку, увагу, мислення, спостережливість; виховувати любов до рідної землі, природи; бережливе ставлення до тварин.

Тип уроку: систематизація та узагальнення знань, умінь і навичок.

Обладнання: таблиці, картки, перфокарти, малюнки з зображенням звірів, птахів, художнє унаочнення з математичними завданнями, ребуси.

Хід уроку

I. Психологічна підготовка дитини до заняття.

II. Логопедична розминка (вправи для губ та язика).

Раз, два, три, язик у трубочку згорни,

Чотири, п'ять, шість, сім співаєм пісеньку усім:

«Ми удвох, ми удвох йдемо в поле по горох».

III. Організація до роботи.

Слова вчителя.

- Сьогодні на уроці ми продовжимо подорож по країні Математики, яка межує з країною Природознавства, Мовлення, Образотворчого мистецтва та Музики. Подорож наша буде проходити під девізом: Так нам хочеться світ пізнавати, бо девіз наш: «Хочу все знати!»

IV. Повідомлення завдань уроку, мотивація навчальної діяльності.

Слова вчителя.

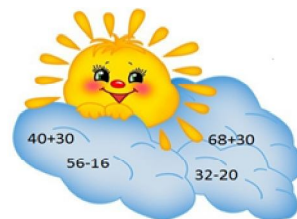
На уроці ми повинні закріпити вміння додавати і віднімати двоцифрові числа, складати задачі за даним розв'язком, разом з тим з'ясувати зміни в житті тварин з приходом весни, закріпимо вміння працювати з деформованим текстом.

Я бажаю, щоб на нашому уроці ти працювала старанно, досягла гарного результату і мала чудовий настрій. Тож давай посміхнемося один одному і сонечку, яке радо зустрічає нас. Щоб сонячні промінці посміхалися нам ще краще, давай проженемо дві хмарки, розв'язавши приклади.

V. Математична розминка.

VI. Актуалізація знань.

- Сонечко засміялось і подарувало нам весну, а з нею і нове життя тварин. Скажи, будь ласка, а що ми вже вивчили про тварин? (дитина розглядає таблиці із зображенням різних тварин і дає відповідь на запитання). Кого ми відносимо до тварин? Чому тварини ми відносимо до живої природи? За якими істотними зовнішніми ознаками різняться комахи, птахи, звірі? Чому до тварин треба ставитись з любов'ю? Чи впливає зміна пір року на життя тварин?

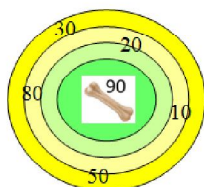

VII. Робота над новим матеріалом.

«Мозковий штурм»

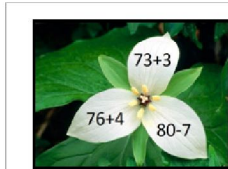
- Ведмедик спав у своїй берлозі і смоктав солодко лапу. Йому снилися зимові сні, в яких ведмедик бачив тепле лігечко. І хто знає, скільки ще б тривав його сон, якби його не розбудила?... (учениця продовжує речення: весна, спів перелітних птахів, теплий весняний дощик, перший грім, сонечко, клекіт журавлиних ключів у небі і т.д.)

(на основі відповідей вчитель проводить бесіду про життя тварин весною, вивішує плакат «Людина - друг тварин» і пропонує розв'язати лабіринт).

- З приходом весни пробуджується природа. В перших весняних квіточках ми

можемо помітити розбуджену весною комашку: бджолу, що цілу зиму спала у вулику, метелика, мурах, всі вони шукають собі їжу. От і ми зараз допоможемо розцвісти квіточці, розв'язати приклади, а джмелі, оскільки бджоли будуть на ній збирати нектар і пилок. Ним вони не тільки са будуть живитися, а й годуватиму личинок, які вилуплюються відкладених яєць.

Загадка

Прилетіли гості, сіли на помості,
Без сокири і лопати збудували собі хати.
(птахи)

(Вчитель вивішує таблицю з зображенням зимуючих і перелітних птахів і веде бесіду про життя птахів навесні).

Заучування вірша з таблиці з використанням методу

ШВИДКОГ
запам'ятовування.

Загадка

Швидко скрізь це
птах літає,
Безліч мушок поїдає
За вікном гнізд
будує.

Тільки в нас він не зимує.

(лебеда)

(Вчитель виконує уривок з пісні «Ластівка» музика О.Білаша, слова М. Ткача).

До вікна мого теплий промінь ластиться,
Синьою небо в шибку заглядає, -
Прилетіла ластівка
Голубою ласкою
До моєї хати, до свого гнізда.

«Коло ідей»

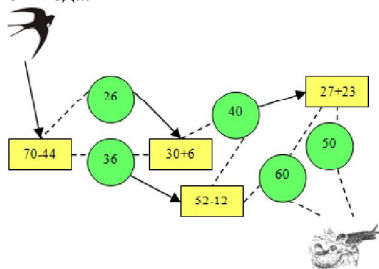
(спільна робота з вчителем)

- Давай обчислимо завдання з таблиці і тим допоможемо ластівці швидше вибрати правильний шлях повернення її до рідного гнізда.

- А які пісні ми вивчали на уроках музики, де мова йшла про птахів?

(Згадуємо вивчену пісню «Повертайся, ластівко», слова М.Сингаївського, музика В.Верменича та виконуємо її).

Аж гнеться калина від співу дзвінкого!
Ото соловейко стрічає весну.
Шебече, виштаккує, срібно сміється...
І де ж стільки сили у нього береться?
Такий же маленький, а як же співає!
Немовби до нас вимовляє слова.

Робота за завданнями підручника №582 проводиться у формі гри «Нагодуй пташечку».

«Конкурс»

Розгадування загадок

Які пташки не сідають ні на землю, ні на воду, ні на гілки?
(стрижі)

Найбільший птах? (африканський страус)

Він буває і білим і чорним? (лебідь)

Найменша пташка в нашій країні? (корольок)

Яка тварина спить цілу зиму вниз головою? (кажан)

Які тварини сплять з відкритими очима? (зайці - короткі покі)

У якої тварини найбільше зубів? (слизняк - 30000)

Де знаходяться органи смаку у метелика? (на ногах)

Яка риба водиться у Червоному морі? (не водиться, вода дуже солоня)

Чи може павук жити під водою? (так, павук — сріблянка)

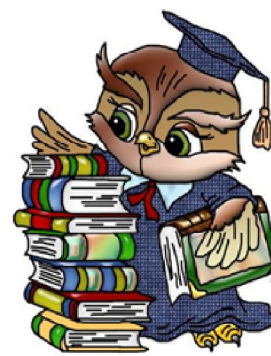
«Атака на учнів»

Цікаві вправи, які пропонує Мудра Сова:

1. На двох птахів сиділо по 4 горобці. Кіт підкрався і зловив одного. Скільки горобців залишилося? (жодного).
2. Індик стоячи на одній нозі важить 8 кг. Скільки він буде важити, стоячи на двох ногах? (8 кг).
3. Ребуси

40 а

СЗЖ

- Склали ручки і книжки.

Зараз зробим залюбки

Вправи для розрядки

Гарну фіззарядку.

Фізкультхвилинка.

Корекційно-розвивальні вправи. Пальчикова гімнастика.

Гніздечко

«Гніздечку».

- У гніздечку пташенята

«Гніздечко» утворюють пальці однієї руки, які міцно тримають пучки пальців другої руки («пташенят»). «Пташенята» ворухаться у

Ждуть матусю із зернятком.

Пташка

Пальці згинаються в усіх суглобах.

- Гарно пташечка літає,

швидко крильцями махає.

Гребінець

Пальці в «замку». Почергово пальці однієї руки натискають на верхню частину тильної сторони долоні іншої руки так, що пальці піднімаються, як гребінець півня.

- Носить півник-співунець

на голівці гребінець.

Гребінцем тим — знає кожен —

причесатися не може

Метод «Прес»

(Вчитель вивішує малюнок ворони)

- Ой, вороно - каркороно, де була?

Що, вороно - каркороно, принесли?

А принесла вона цікаве повідомлення в якому йдеться мова

про те, що найбільший літаючий птах - дрохва корі на 16 кг важча за кондора - найбільшого птаха хижака. Чи може це бути якщо:

дрохва корі	важить - 18 кг.
кондор	важить - 12 кг.

(учениця відповідь обґрунтовує за допомогою таблиці)
«Засідання експертних груп»
(склад групи: вчитель і учень)

Позиція	«Я вважаю що ...»
Обґрунтування	«Оскільки ...»
Приклад	«Наприклад ...»
Висновок	«Отже, я вважаю ...»

Робота над деформованим текстом.

- Навесні самка народжує 3-8 голих малят - їжачат.
 - Зимю їжаки проводять у сплячці.
 - Малюки швидко ростуть і стають дорослими за рік.
 - Цих звірів треба оберігати, бо вони корисні.
1. Це всеїдна тварина.

IX. Перевірка домашнього завдання.

«Симпозіум»

(Учениця робить повідомлення, яке готує заздалегідь з батьками)

Ластівка - гарна пташка, невтомна трудівниця. Гніздо будує із глини чи землі змочує її слиною. За час будівництва гнізда, а це триває 5-10 днів, пара птахів приносить в дзюбі 350 грам глини. У гніздечко ластівка відкладає 4-7 білих із рудуватими цяточками яєць. Пташенята вилуплюються на 14 - 16 день. Ростуть швидко і на 15 - 20 день залишають гніздо. Пташенята дуже ненажерливі. Батьки приносять їм їжу 300 - 600 разів на день.

«Мнемотур»

Творча робота над задачею.

(Учениця складає задачу за схемою)

$$\begin{array}{l} 1) 28+12=40 \text{ (кг)} \\ 2) 40-15 = ? \text{ (кг)} \end{array}$$

X. Хвилинка мистецтва.

Робота над художнім малюванням з математичними завданнями.

XI. Підсумок уроку, рефлексія.

«Незакінчені речення»

Мені урок ...

Від цього уроку я отримала ...

Після цього уроку я добре засвоїла ...

На уроці ми ...

Цей урок дав мені велику інформацію про ...

На уроці ми розвивали ...

На уроці мені сподобалось ...

На уроці мені не сподобалось ...

XII. Оцінка за урок.

XIII. Домашнє завдання.

Обчислити приклади та розв'язати задачу

Опрацювати тексти «Тварини навесні», «Зустрічаємо птахів».

Додаток до уроку

Повертайся, ластівко

Слова М. Сингаївського,

музика В. Верменича

Повертайся, ластівко, до двора, до двора,

За весною скучила дітвора, дітвора.

Скоро вже повернуться журавлі, журавлі.

Скоро підем босими по землі, по землі.

В небі світить сонечко золоте, золоте.

Скоро наша яблунька зацвіте, зацвіте.

Буде цвіту сонячно на землі, на землі.

Буде він у ластівки на крилі, на крилі.

Тільки ти, весняночко, не барись, не барись,

І своєю піснею озовись, озовись.

Не барись, ластівко, прилітай, прилітай

В український сонячний рідний край, рідний край.

КАРВАЦЬКА
Алла Андріївна,
учитель початкових
класів,
образотворчого
мистецтва
та трудового
навчання,
Антонінської ЗОШ

I-III ст., спеціаліст вищої категорії

Розробка уроку позакласного читання в 2 класі на тему: «У світі казки чарівної»

Мета: Поглибити знання учениці про казку; формувати досвід роботи з дитячою книжкою; розвивати пізнавальний інтерес до читання, виховувати інтерес до народної творчості; розвивати вміння розуміти зміст малюнка, ілюстрації; виховувати культуру читання та поведінки з книгою; формування вміння робити висновки з прочитаного; розвиток усвідомленості читання на основі уміння аналізувати, визначати спільне, схоже та відмінне у предметах, подіях, якостях, явищах за прочитаним; розвивати пізнавальну діяльність; стимулювання мовленнєвої активності; уточнення, конкретизація, збагачення словникового запасу; чуйність, доброзичливість.

Обладнання: ілюстрації, уривки з казок, книга «Диво – читанка» (Н. О. Будна, З. Л. Головка, 2 клас). Казка «Зайчикова хатинка», ляльковий театр, зошит.

Хід уроку:

I. Загальнокорекційний етап

Організація учениці до уроку

Нервово-психологічна підготовка

Ка-ка-ка

Хто стоїть край ставка?

ку-ку-ку

Хто співає кукуріку?

ко-ко-ко

Хто так квокче: ко-ко-ко?

ки-ки-ки Курочки-чубарочки,

кі-кі-кі

Курочки чубатенькі,

півники горлатенькі!

- У яких казках зустрічаються Курочка, Півник?

II. Основний етап

Повідомлення теми уроку.

Сьогодні поїдемо ми за знаннями,

Кмітливість візьмемо в дорогу із нами.

Фантазія може в путі знадобитися,

Багато всього нам ще треба навчитися

- Сьогодні у нас

незвичайний урок. Я

запрошую у подорож. Куди ж

ми вирушимо? Допоможе нам

ця шифровка. З'єднай склади

за кольором і ти здогадаєшся

(Здогадалась: КРАЇНА

ДОБРИХ КАЗОК)

Читання вірша

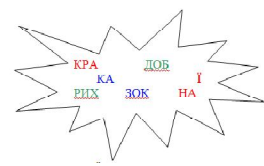
Казка

Ми зустрінемося в казці,

Щоб у радісну мить

Зрозуміть, як прекрасно

В світі білому жить.

Хай минає дитинство
У маєві літ,
Не забудеться казки
Лагідний світ.

Гра «Мовленнєва розминка»:

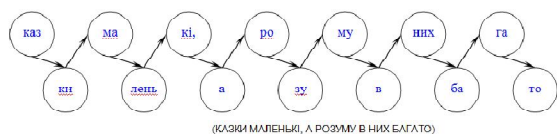
Послухати й чітко, виразно промовити в повільному та швидкому темпі скороговки:

«Ходить квочка коло кілочка. Водить діточок коло квіточок»;

«Хитру сороку спіймати морока, а на сорок сорок – сорок морок»;

«Клює курка крупку. Крупка дрібненька, курка рябенька».

Прочитай ланцюжок і поясни його.

(КАЗКИ МАЛЕНЬКІ, А РОЗУМУ В НИХ БАГАТО)

Робота над темою уроку.

Розповідь учителя

Казка — давній мудрий поради́ник. Це вона дає перше уявлення про добро і зло, правду і неправду, чесність і справедливість. Казка народилась в сиву давнину. Дитинство невіддільне від неї. Пригадай, як слухали ви затамувавши подих, про курочку рябу, котика та півника, колобка, хитру лисичку. Казки є авторські, тобто написані письменниками, і народні.

- Хто ж автор народних казок? (відповідь учениці).

Ці казки виникли раніше, ніж люди навчилися писати. Тому їх переказували один одному. При переказуванні ці казки змінювалися. Ім'я автора забувалося за давністю. Казка ставала народною. В казці розповідається про фантастичні явища, події. В казках говорять тварини, рослини, різні предмети. Існують дійові особи, яких немає насправді.

- Сьогодні такі герої повинні були завітати до нас. Але з певних обставин у них не вийшло, але вони надіслали через Інтернет електронні повідомлення – загадки. Давай їх прочитаєм і відгадаєм.

Що за хатка на узліссі?

Вся ворухиться, дрижить.

Де не взявся — кабан біжить.

Тут і вовк іде, й ведмідь

Й кожен в хатці хоче жить.

Так вже тісно їм усім.

Ось-ось-ось порветься дім. (Рукавичка)

Знайшов півник колосок,

Змолв борошна мішок.

Спик нехайно у печі

Пиріжки і калачі

Мишенят не пригощав,

Бо жоден з них не помагав. (Колосок)

Вигнав дід козу із хати,

Та пішла вона блукати,

В зайця хатку відібрала,

Всі козу ту виганяли.

Рак козу ущипнув —

Зайцю хатку повернув. (Коза-дереза)

Що втікло від баби з дідом, —

Не сиділось на вікні.

А зустрілось з зайченятком —

Й ну співать йому пісні. (Колобок)

Творче завдання «Логічна розминка»

- Хто з казкових персонажів може написати таку СМС?

1. Купив насіння, приїжджайте тягнути	
2. Утік від зайця та ведмеля	
3. Купила самовар. Запрошую до чаю	
4. Дістав золотий ключ. Скоро буду	
5. На гостину не прилежу. Мотор зламався	

Фізкультхвилинка. «Зарядка для пальчиків»

Мета: розвиток дрібної моторики, уточнення рухів пальців рук; концентрація уваги, розвиток координації.

Ми капусту покришили,

(ударяємо ребром долоні по столу)

Морквочки потерли,

(стискаємо кулаки та різко розчепірюємо пальці обох рук)

Зверху сіллю потрусили

(перебираємо пальцями рук, ніби «сипемо сіль»)

І у бочку положили,

(затискаємо пальці зліва направо руками і розпрямляємо їх)

Кулачками потовкли,

(кулачками робимо рухи вниз, удаючи, ніби «товчемо капусту»)

Склали все рівненько.

(розпрямляємо долоні, робимо рухи, ніби «фрозівнюючи в бочці капусту»)

Обручик ось так набили,

(стукаємо кулачками об кулачок)

Щоб було гарненько.

Ми трудились, ми трудились,

(поперемінно то лівою, то правою руками імітуємо витирання поту)

Наші ручки вже стомились.

(гладимо руки однією та другою рукою)

Ручки швидко потрусили,

(робимо різні рухи кистями рук)

Гарно, гарно їх помили,

(колові рухи руками, ніби «миємо руки»)

Лягли ручки відпочити.

(руки кладемо під щічки)

III. Актуалізація опорних

знань.

- Читання уривків з прочитаних казок.

«Лисиця і їжак»

«Цап та баран»

«Півник і двоє мишенят»

Підібрати ілюстрації.

IV. Розширення читацького досвіду.

1. Знайомство з книгами казок.

2. Робота з книгою для позакласного читання «Диво – читанка» (Н. О. Будна, З. Л. Головка, 2 клас). Казка «Зайчикова хатинка».

Словникова робота:

КРИЖАНА

ДЕРЕВ'ЯНА

ПЕРЕНОЧУВАТИ

ЗАГОРЛАВ
ТРЕМТЯЧИМ
МИТТЄВО

3. Читання казки та стислий переказ

4. Тестування.

Театральна

хвилинка.

«Казкова математика»

З казкової хатинки з'являється лисичка – сестричка у неї є кілька запитань (персонаж лялькового театру)

1. Скільки звірів зустрів по дорозі Колобок? (Відповідь. Четверо звірят: зайчик, лисичка - сестричка, вовчик-братик, ведмедик.)

2. Скільки героїв-персонажів витягують ріпку? (Відповідь. Шість героїв: дід, баба, внучка, собачка, котик, мишка.)

3. Скільки було монет у Буратіно? (П'ять)

4. Скільки звірів помістилося в рукавичці, яку загубив дід? Назвати героїв. (Відповідь. Сім героїв: мишка - шкряботушка, жабка-скреготушка, зайчик-побігайчик, лисичка-сестричка, вовчик-братик, кабан - іклан, ведмідь – набрід).

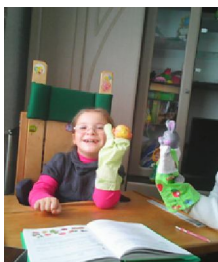
Інсценізація казки «Колобок».

(уривок зустрічі з зайчиком)

(Ляльки – петрушки)

Творче завдання

- Поки ми показували казку та виконували тест, до нашого комп'ютера надійшов електронний лист в якому просять допомоги герої казки без назви. Потрібно дати назву казці.

Жили собі дід та баба. Жили самотньо, сумно. Пішов дід на базар. Купив хліба, солі, додому йде, а за ним кошеня:

— Няв! Няв! — Прийшли додому вдвох. Глянула бабця на кошеня, погладила, кісточку дала... Хай живе! Наступного разу дід привів собача. Кошеня назвали Шариком, а собача — Мурчиком.

Собака Мурчик мишей ловить, а кошеня Шарик — двір стереже. Жили вони жили, аж поки не трапилась велика пригода... Заплакали квіточки в лугах, дерева в садах:

— Пити! Пити! — Просять усі.

Мурчик і Шарик узялися за лапки і пішли порятунку шукати. Ідуть, ідуть, дійшли до краю землі, а там сосна росте до неба. Дивляться, а мати — Сонечко синочка Дощика приспала і собі задрімала... Вилзли кіт і собака на вершечок сосни та й ну сонечко дряпати, кусати. Прокинулось Сонечко, загримало на Мурчика й Шарика, розбудили Дощик і він заплакав. На землі пішов дощ і всі зраділи. А Мурчик з Шариком повернулись додому і знову зажили дружно й весело.

- Кожна казка чомусь навчас, чому нас навчила ця казка? (Відповідь. Допомогати в біді один одному)

V. Підсумок уроку

- Молодець! Ми сьогодні дуже добре попрацювали. Згадали вивчені народні казки, познайомились з новою, навіть побували в ролі казкарів.

Твоя улюблена казка -

Твій улюблений казковий герой -

VI. Домашнє завдання:

Намалювати ілюстрацію до нової казки.

ЯНКОВСЬКА
Ольга Володимирівна,
вчитель
початкових класів
Митинецької
ЗОШ І-ІІІ ст.,
спеціаліст

Розробка уроку образотворчого мистецтва в 2 класі на тему: Осінні кольори. Створення осіннього пейзажу з використанням техніки монотипії

Мета: Актуалізувати знання учнів з основ кольорознавства (основні, похідні, теплі, холодні кольори); визначити кольори, які можна назвати «осінніми»; навчити дитину прийомам і методам художнього відтворення образів навколишнього середовища, користуючись технікою монотипії; розвивати вміння бачити в різних лініях, плямах, в заданій кольоровій гамі задуману композицію (осінній пейзаж); надати дитині можливість навчитись користуватись альтернативними техніками в образотворчому мистецтві, що не потребують добре вираженої моторики та пластики рук, що в свою чергу сприятиме розвитку впевненості у власних силах і можливостях; формувати естетичні почуття та смаки; виховувати любов до природи, бережне ставлення до неї.

Тип уроку: формування нових знань, умінь і навичок

Матеріали та обладнання: альбом, фарби, мило, прозора пластикова плівка (файл), пензлик, ємності з водою, серветки. Репродукції картин Ю. Клевер «Осінній пейзаж», Й. Бокшай «Село Ясиня» І. Грабар «Іній», роботи дітей та вчителя в техніці монотипії.

Хід уроку

I. Організаційний момент

1. Нервово-психологічна підготовка учня до уроку.

- Я прочитаю тобі гарний вірш.

ЧАКЛУНКА

Осінь фарби готувала,

У відерця наливала.

Змішувала, чаклувала,

Потім все розфарбувала.

Придивіться, все довкола

Стало різнокольоровим!

Н. Замря

2. Перевірка готовності робочого місця до уроку

3. Логопедична розминка

Використовуємо скороговку Олега Орача з метою покращення диференціації та артикуляції звуків «ф», «л».

- Промовляємо скороговку:

Сім братів-малярів в королівстві кольорів. Кожен маляр королює, в королівстві малярує.

- То про яких братів ти сказав скороговку? (кольори)

- Які саме кольори?

II. Мотивація навчальної діяльності

- За вікном чудова пора року - осінь. Вона начаклувала, як сказано було у віршику, і все розфарбувала в свої улюблені кольори. А ми, як справжні художники, також хочемо зобразити які зміни сталися у природі в своїх малюнках.

III. Повідомлення теми та мети уроку

- Тема нашого уроку - осінні кольори. Ми будемо створювати осінній пейзаж. Для цього ми скористаємось новою нестандартною технікою, що називається монотипія. Подивись на ось цю чудову картину. На сьогоднішньому уроці ти навчишся

малювати такі ж картини.

IV. Актуалізація опорних знань

- У 1-му класі ми вже з тобою говорили про найголовніші кольори, про кольори, які неможливо отримати шляхом змішування інших кольорів. Назви ці кольори. Так, це жовтий, синій та червоний кольори. А як вони разом називаються? Правильно, основні. Пригадаймо, які кольори ми отримаємо, якщо змішаємо основні. Вірно, похідні.

Вправа 1

Вчитель демонструє картку, що показує утворення похідних кольорів. Вправа застосовується з метою корекції концентрації уваги й корекції зорової пам'яті.

- Якщо червоний колір з жовтим подружиться, який колір ми отримаємо?

Правильно, жовтогарячий (оранжевий, помаранчевий).

- А якщо ми спробуємо змішати жовтий та синій колір?

Правильно, ми отримаємо зелений колір.

- А який колір у нас вийде, якщо на палітрі змішаємо червоний та синій кольори?

Так, ми отримаємо фіолетовий колір

- А як ми можемо назвати жовтогарячий, зелений та фіолетовий кольори разом? Це які кольори?

Правильно, похідні, або складені кольори (ми склали два кольори та отримували третій).

- Отже скільки кольорів утворилось?

Вірно, сім.

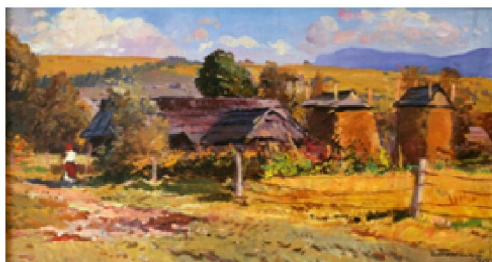
V. Вивчення нового матеріалу.

Слова вчителя

- Який ти молодець! Скільки ти вже знаєш про кольори! Давай пригадаємо, які відчуття можуть викликати у нас кольори.

Вправа 2

Вчитель демонструє 3 репродукції картин. Мета вправи: корекція асоціативної пам'яті та корекція візуального сприйняття

Слова вчителя

- Які відчуття виникають у вас, коли ви дивитеся на роботу Ігоря Емануїловича Грабаря «Іній»?

Відчуття холоду? Які кольори він використав для того, щоб передати зимовий холод?

Правильно, білий, синій, блакитний, фіолетовий. І ці кольори ми називаємо холодними.

- А ось зовсім інші роботи Йосипа Йосиповича Бокшая «Село Ясиня» та Юлія Клевера «Осінній пейзаж».

Коли ми дивимось на ці роботи, які відчуття вони у нас викликають?

Так, відчуття тепла.

- То які кольори використали художники Йосип Бокшай та Юлій Клевер для своїх робіт?

Вірно, переважно теплі кольори.

— Пригадаймо, які кольори ми визначаємо як теплі.

— Тепер, коли ми пригадали так багато про кольори, подивимось у вікно. Яка зараз триває пора року? Осінь.

А які кольори переважають восени — холодні чи теплі?

Правильно, теплі.

Перед тим як виконати завдання нашого уроку, проведемо веселу фізкультхвилинку

Фізкультхвилинка

Корекційно-розвивальна вправа «Ліхтарики». Пальчикова гімнастика

Початкове положення: Розташувати долоні перед собою, випрямити їх та розсунути пальці. Стискати та розтискати пальці на двох руках одночасно, супроводжуючи рухи відповідними фразами.

Ліхтарики засвітилися! (випрямити пальці)

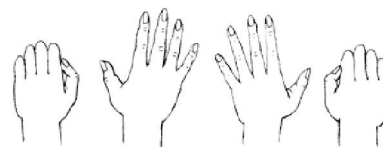
Ліхтарики потухли! (стиснути пальці)

Вправу виконувати декілька разів.

Вправу ускладнюєм: По черзі стискати та розтискати пальці рук на рахунок «раз-два». На «раз»: пальці правої руки випрямлені, пальці лівої руки

сжаті. На «два»: пальці лівої руки випрямлені, пальці правої руки зжаті. Спочатку виконувати вправу повільно, потім прискорювати темп. Вправу спочатку можна виконувати на рахунок, а потім рядками, що промовляються ритмічно, супроводжуючи рухи:

Вже стемніло на дворі,
Засвітилися ліхтарі.
Хай ліхтарики горять,
Підуть дітлахи гулять.

Вправа 3

Вчитель пропонує дитині розглянути 2 картинки. Вправа використовується для корекції вміння порівнювати 2 поняття та корекції асоціативно-

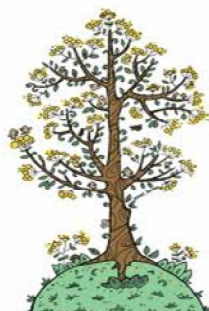
логічної пам'яті.

Слова вчителя

- Чим приваблюють тебе твори художників?

Чим вони відрізняються від малюнків, виконаних дитячою рукою?

Порівняймо їх і поміркуймо. (Демонструється дитячий малюнок.)

-У картинах митців зримо присутній простір - бачимо небо і землю, дерева й будинки. А в дитячому малюнку простору немає, і прекрасне деревце на білому тлі аркуша паперу видається прищипленим. Отже, щоб твої малюнки були як у справжнього художника - ми навчимося застосовувати техніку монотипії. **Монотипія** - художня техніка, за допомогою якої можна створити просторове тло малюнка.

Переходимо до виконання малюнка

Послідовність виконання композиції у техніці монотипії така:

- 1) приготуємо пластикову плівку;
- 2) наносимо на поверхню плівки фарби необхідних тонів, змішуємо їх з милом (використовуємо теплі кольори);

3) накладаємо папір на плівку і притискаємо;

4) обережно знімаємо плівку з аркуша паперу – монотипія готова;

5) пензликом можна домалювати дерева.

VI. Узагальнення і систематизація знань Вправа 4

Метою вправи є активізація та розвиток творчої доволіної уяви.

Із слів «осінь», «листя», «жолтір», «оранжевий», «зелений», «теплий» скласти якомога більше речень. У кожне речення повинні входити, як мінімум, 3 слова з поданих. Речення повинно мати повний зміст. Підраховується кількість правильно складених речень.

VII. Підсумок уроку, рефлексія

Вправа5 «Незакінчене речення»

- Основні кольори це-
- Похідні кольори це-
- Зелений колір утвориться від змішування кольорів-

- Монотипія це-
- Що нового, цікавого дізнався-
- Найбільше мені сподобалось-

VIII. Оцінка за урок

Домашнє завдання

Спостерігати за зміною явищ природи.

Заключне слово вчителя

Рефлексія.Поетична хвилинка на завершення уроку.

Художник

Малювати картини руками не можна,

Лише серцем, що б'є у душі..

В тій, де мешкає дивний художник,

Що натхнення черпає в собі.

І лиш духом всесильна людина

Розфарбує цей світ кольорами,

Щоб ожила від світла картина,

Наче небо мовчазне над нами,

Наче зорі, що ввечері світять,

Ні, не світять - зоріють згори.

Отож, спостерігай за природою і малюй її, вкладаючи душу.

ПОРАДИ МЕТОДИСТА

ДІТИ З ПОРУШЕННЯМИ ОПОРНО-РУХОВОГО

АПАРАТУ

Поради учителям. Дізнайтеся більше про церебральний параліч, організації, які надають допомогу та джерела, з яких ви можете отримати корисну інформацію.

Іноді вигляд учня з церебральним паралічем справляє враження, що він не зможе навчатися як інші. Зосередьте увагу на конкретній дитині й дізнайтеся безпосередньо про її особисті потреби та здібності. Проконсультуйтеся з іншими вчителями, які в попередні роки навчали дитину, стосовно навчального середовища для саме цього учня. Батьки найкраще знають свою дитину. Вони можуть чимало розповісти про її особливі потреби та можливості.

Навчіться використовувати допоміжні технології (спеціальні пристрої для письма, додаткове устаткування для комп'ютера).

Проконсультуйтеся з фізіотерапевтом стосовно режиму навантаження учня, необхідних перерв вправ. Нагадуйте про це учневі та стежте, щоб він не перевтомлювався.

Іноді в учнів із церебральним паралічем може спостерігатися зниження слуху на високочастотні тони, водночас зберігається на низькі. Намагайтеся говорити на нижчих тонах, переконайтеся, що учень добре чує звуки т, к, с, п, е, ф, ш.

Знизьте вимоги до письмових робіт учня. Можливо, йому буде зручно використовувати спеціальні пристосування, комп'ютер чи інші технічні засоби.

Стежте, щоб необхідно більше часу для виконання завдання. Адаптуйте вправи відповідним чином, розробіть завдання у вигляді тестів тощо.

Не обтяжуйте учня надмірним піклуванням. Допомагайте, коли напевно знаєте, що він не може щось подолати, або коли він звернеться по допомогу.

Учневі необхідно більше часу для виконання завдання. Адаптуйте вправи відповідним чином, розробіть завдання у вигляді тестів тощо.

Загальні рекомендації

У наших умовах, коли практично всі будівлі, у тому числі й школи, не обладнані пандусами та ліфтами, дитині на візку потрібна допомога для того, щоб подолати численні бар'єри.

Якщо ви хочете допомогти, запитайте в батьків або фахівців, що потрібно робити, і дійте чітко за інструкціями, особливо, якщо ви допомагаєте дитині подолати сходи. Деякі інваліди, котрі пройшли спеціальні тренінги, можуть

самостійно або за мінімальної допомоги долати сходи. Але це подібно до екстремального спорту та завжди небезпечно. Коли йдеться про дітей, допомога необхідна практично завжди, а помічникам потрібен інструктаж.

Візок слід катити повільно, оскільки він легко набирає швидкість і несподіваний поштовх може призвести до втрати рівноваги.

Завжди переконайтеся у доступності місць, де заплановані заходи: наприклад, екскурсія. Заздалегідь поцікавтесь, які можуть виникнути проблеми і як їх можна подолати. Розкажіть про них, щоб батьки (чи сама дитина) могли прийняти рішення. Пам'ятайте: допоміжні засоби мають бути справними й під рукою. Подбайте аби там, де є бар'єри (сходи, двері, пороги тощо) були люди, готові прийти на допомогу. Потурбуйтеся і про те, щоб особа на візку могла дотягнутися до речей, які їй потрібні (наприклад, до книг чи наочних посібників).

ДІТИ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ

Поради учителям.Через кожні 10-15 хвилин учень повинен 1-2 хвилини перепочити, роблячи спеціальні вправи.

Освітлення робочого місця учня має бути не менш як 75-100 кДж/м.

В унаочненнях доцільно збільшити шрифт, фон зробити не білим, а світло-жовтим чи світло-зеленим.

Пишучи на класній дошці, матеріал розташовуйте так, щоб в учня він не зливався в суцільну лінію. З'ясуйте, написи яким кольором крейди учень бачить краще.

Давайте можливість учням підійти до дошки чи унаочнення, щоб краще роздивитися написане.

Намагайтеся все, що пишете на дошці, продублювати роздавальним матеріалом.

Зверніть увагу на якість роздавального матеріалу: це має бути матовий, а не глянцева папір, шрифт — великий і контрастний.

Не переобтяжуйте учня читанням великих текстів під час самостійного опрацювання матеріалу, краще поясніть ще раз усно, переконайтеся, що він усе зрозумів.

З таких предметів, як література, історія, географія тощо можна використовувати аудіозаписи.

Доцільно переглянути вимоги до письмових робіт. Іноді слабозорому учневі необхідно писати з використанням трафарету, щоби правильно розташувати текст на сторінці та дотримуватися рядків.

Частіше перевіряйте розуміння учнем матеріалу, який подається на уроці.

Стежте за поставою учня й водночас не обмежуйте його, коли він надто близько підносить тексти до очей.

Не робіть зайвих рухів і не загуляйте учневі джерело світла.

Районний методичний кабінет Управління освіти, молоді та спорту Красилівської райдержадміністрації

**Вісник
МЕТОДИСТА**

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Н.ГЛУЩУК, завідувач райметодкабінету,

О.ПИЛИПЕНКО, завідувач РПМПК.

Л.КАРНАУХ, методист райметодкабінету.

Інформаційно - методичний вісник, №15 (16), грудень, 2014р.